

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Gruodžio-December 6 d., 1975 m.

Kaina 15c

283

INDONEZIJA PRAŠO JAV PROTEKCIJOS

LIUDININKAI MATĖ JAMES HOFFOS PAGROBIMĄ

DETROITAS, Mich. — Šių metų liepos 30 dieną Detroito priemiestyje buvo pagrobtas kalėjime buvęs vežikų unijos pirmininkas James Hoffa.

Praeitą ketvirtadienį valstybės gynybas jau pranešė federaliniam teismui, kad jis turis liudininkų, mačiusių įtango ir bausto vežikų unijos vado pagrobimą. Prokuroras nurodė, kad svarbiausias grobikas ir žudikas yra New Jersey gyventojas Salvatore Briguglio.

Antrasis yra tos pačios unijos veikėjas Tony Provenzano, o trečiasis yra Stephen Andretta. Visi jie suimti ir bus atvesti į teismą.

Policija vedė kruopščius tyrinėjimus

Specialus dalinys nusikaltimams tyrinėti nesigarsino, bet nuo vieno liudininko ėjo prie kito, kol surado nusikaltėlius ir paruošė bylą teismui.

Svarbiausia, kad Robert Ozer surado liudininkus, kurie sutiko liudyti federaliniam teismui, kad jie matė. Policija nustatė, kad Salvatore Briguglio visą laiką glaudžiai bendradarbiavo su Provenzano. Susidaro įspūdis, kad pačioje vežikų unijoje ėjo kovos dėl vadovybės. Hoffa buvo nuteistas. Jis buvo pasižadėjęs nebegrižti į unijos veiklą, bet paskutiniu metu reikė patrenzių į unijos prezidento pareigas.

Unijoje buvusieji ir dabar esantieji vada nenorėjo, kad Hoffa kištųsi į unijos reikalus.

Teisme bus iškelti organizuoti nusikaltimai

Šia Hoffos pagrobimo byla labai sudėtinga visais kryptimis. Federaliniame teisme bus iškelti vežikų unijoje vykstantieji nusikaltimai. Amerikos spauda ir radijas yra pasiryžęs iškelti visus ryšius tarp mafijos ir kai kurių darbininkų unijų. Unijos buvo organizuotos darbininkų būklei pagerinti, bet kai kurios pateko į visai kitas rankas.

Molukiečiai nori nepriklausomybės

AMSTERDAMAS, Olandija. — Savaitės pradžioje molukiečiai Belen stotyje pagrobė olandų traukinį, kurio iki šio meto dar nepaleido. Jie nušovė traukinio konduktorių ir reikalauja, kad olandai atsiųstų kitą traukinį pajudinti.

Praeitą ketvirtadienį kita molukiečių grupė Amsterdame pagrobė Indonezijos konsulatą ir 37 įkaitus.

Tik dabar paaiškėjo, kad molukiečiai protestuoja prieš olandų nutarimą Vakarų Indijos teritorijas perduoti Indonezijai. Šie pagrobimai yra molukiečių noras tapti nepriklausomais.

Jie nori, kad Olandija jiems padėtų tapti nepriklausomais Olandijos valdžios atstovai nenori nieko bendro turėti su teroristais, visai be reikalo jau nužudžiusių daug žmonių.

Sunku susitarti su britų gydytojais

LONDONAS, Anglija. — Britų gydytojai, kovodami dėl didesnio atlyginimo, dirba tik 8 valandas. Vienos operacijos metu visi gydytojai pavaduotojai metė darbą, nes praėjo 8 valandos, palikdami svarbiausią chirurgą vieną baigti sudėtingą operaciją. Jeigu jis būtų pasekęs kitų gydytojų elgseną, tai jis būtų galėjęs palikti ant stalo nebaigtą operaciją.

Moteriškė būtų mirusi, bet gydytojas nebūtų baudžiamas, nes elgėsi pagal taisyklę. Kitas ligonis tris valandas buvo vežojamas po Londono ligonines, kol surado būtinai reikalingą pirmąją pagalbą.

Kiti du gydytojai išjungė kvėpuojamąjį aparatą, kai įsitikino, kad negalės pagydyti sužalotų smegenų.

Mirė archeologas - milijonierius

Archeologas Wendel Phillips, alyvos magnatas ir Wendell Phillips Oil Co. savininkas, mirė širdies priepuoliu Arlingtono, Va., ligoninėje.

Jis buvo visai beturtis archeologas, bet miręs paliko alyvos laukų koncesijas Arabijoje, Veneculoje ir čia pat JAV. Labiausiai jis pagarsėjo archeologijoje, kai 1950-52 m. Jemeno valstybės Mariboje, Haribo vietovėje, surado karalienės Šibos sostinės liekanas ir Sinbado jūreivio namus.

1950 m. jis suorganavo į Sinajų ekspediciją ir nurašė į mikro filmas Sv. Katerinos vienuolyno, esančio Sinajaus dykumoje, vertingo knygyno knygų įrašus, jų turinį. Mikro filmas dabar yra Amerikos kongreso bibliotekoje.

KRITIKUOJAMA DEMOKRATŲ SĄRŠAS

Demokratų partijos, sudarytą kandidatų sąrašą stipriai kritikuoja respublikonų kandidatas į gubernatorių J. R. Thompsonas ir guber. Walker rinkimų vedėjas Victor de Grazia. Jis sako, jeigu šie demokratų kandidatai būtų išrinkti į numatytas vietas, tai sudarytų Illinojaus žmonėms rimtą pavojų, nes tuomet Čikagos mero politinė mairina turėtų visišką kontrolę Illinojaus valdymo aparate.

Dabartinio Illinojaus senato pirmininko Cecilio A. Partee patvirtinimas kandidatų į valstijos gynybos vietą, rodo Čikagos mero norą įsodinti savo sūnų Richardą M. Daley į Illinojaus senato pirmininkus.

Prezidentas Fordas rengiasi kandidatuoši respublikonų partijos vardu. Jis važinėja po kraštą ir sako kalbas įvairiausios valstybės valdymo klausimais. Paveiksle matome prezidentą, sveikinantį šilaiti nusielti susigiminią.

RUSAMS IŠMAITINTI REIKĖS DAR DAUGIAU AMERIKOS JAVŲ

Sovietų valdžia paskelbė, kad nederlius pakenkė visai sovietų pramonei

MASKVA, Rusija. — Sovietų valdžios pakelbti duomenys apie didelį šių metų nederlių nustebino krašto gyventojus. Rusai visą rudenį skaitė didžiausias statistikas apie javų nuėmimą ir išvežimą į sandėlius, o dabar aiškėja, kad šiais metais išvežta žymiai mažiau javų, negu praeitais metais. Į sandėlius išvežti visi javai iš Lietuvos ir Latvijos, bet veik nieko neišvežta iš Ukrainos ir Gudijos.

Nukentėjo visa krašto pramonė

Sovietų valdžios oficialus pranešimas sako, kad dėl javų stokos nukentėjo ir kitos sovietų pramonės šakos. Sovietų valdžios patys geriausiai planuotojai šiais metais tikėjosi supilti į kareivijų saugojamus sandėlius 216 milijonų tonų javų buvo tarpu jie sandėliuose turi tik 138 milijonus tonų.

Planuotojai padarė dideles klaidas, nes jie nenumatė gerų mašinų ir traukų stokos. Amerikos fermeriai yra daug geresni planuotojai, negu sovietų valdžios inžinieriai.

Bijo gyventojams pasakyti teisybę

Sovietų Sąjungos valdovai paskelbė, kad šių metų derlius buvo blogas, bet jie dar ir šiandien bijo pasakyti visos tiesos. Naujai pradėję garsėti parlamentu atstovas Gregory I. Vashchenko paskelbė, kad visi penkmečių planai buvo blogesni, negu praeitais penkmečiais, kuris davė net 8% daugiau, negu kiti penkmečiai.

Kas neturi po ranka statistikų, tai nežino, kad ne tik ankstyvesnė penkmečių planai buvo blogi, bet pastarasis buvo pats aršiausias.

Kenksmingi saldumynai

Maisto ir vaistų administracija išbraukė iš leidžiamų vartoti vaistų sąrašo 180 kartų saldesnių už cukrų chemikalų preparatų, kaip pavojingą sveikatai. Jis buvo leistas vartoti 1974 m., bet mokslininkams bandymais įrodant jo kenksmingumą žmogaus nervams, juos suardant, preparatas vėl yra išimamas iš apytartos.

Kaltinami policijos viršininkai

Nuteistas ir atsėdėjęs kalėjime 18 mėnesių iš priteistų dviejų metų buvęs apskrities policijos viršininkas Markas C. Thanasouras, būdamas valstijos liudininku, pareiškė teisme, kad jis 1966-70 m. įsakinėdavo keturiems policijos postų viršininkams rinkti mokesčius iš aludžių savininkų, turinčių ir neturinčių aludėse azartinių draudžiamųjų lošimų klubus, po 100-150 ir daugiau dolerių į mėnesį.

Kaltinamieji policijos kapitulai, M. McInerney, J. R. O'Shea, J. F. Foley ir E. W. Russell, prašė teisėjo sustabdyti ir panaikinti Thanasouras parodymus.

GELEŽINKELIAI RIEDA SU NUOSTOLIAIS

Amerikos 27 atskiros geležinkelio bendrovės 1975 m. per 9 mėnesius turėjo 1284 mil. dol. nuostolio. Iš viso jos turėjusios 12 milijonų dolerių pajamų, kas sudaro 5% mažesnę sumą negu praeitais metais per tą patį laiką.

Jos skundžiasi, kad pajamos sumažėjusios, o išlaidos padidėjusios 1.7%.

Vyriausio teismo teisėjas William D. Douglas, apie trečdajį šimtmečio praleidęs aukščiausiam krašto teisme, praeitą savaitę atsisveikino su Washingtonu ir išvyko į Portland, Ore., ligoninę, kuri geriausiai gydo paralyžius, kuri geriausiai gydo paralyžius, kuri geriausiai gydo paralyžius.

GRAŽIAI SUTIKO JAV PREZIDENTĄ GERALD FORDĄ IR PATARĖJUS

Indonezijos vyriausybė yra pasiruošusi įsikšti į Timur salos kovas

JAKARTA, Indonezija. — Indonezijos prezidentas Euharto, kabineto nariai ir aukšti kariuomenės pareigūnai labai iškilmingai sutiko prezidentą Fordą, iš Kinijos užsukusį į Indonezijos sostinę. Prezidentas Fordas grįžta iš Pekino, kur jam pavyko aptarti kelis svarbius tarptautinės politikos klausimus ir susitarti dėl prekybos.

UŽSIGAVO ČIKAGOS LENKAI

Mero Daley politinė mašina, sudarinėdama demokratinį sąrašą kandidatų į Illinojaus vyriausio teismo teisėjus, dalinai nuskriaudė ir užgavo Čikagoje gyvenančius lenkus, kurių prikaityta keli šimtai tūkstančių. Į minėta teisėjų sąrašą nebuvo įrašyta nei vieno lenko. Buvo tikėtasi ir laukta, kad į teisėjus bus naskirtas lenkų kilmės amerikietis Francis S. Lorenz, bet to nebuvo padaryta.

Lenkai sumišo ir pakėlė "trukšmą". Aldermanas Pucinski, apskrities komandierius Rieszczat ir Illinojaus rūmų atstovas Lechowicz pareiškė neįsitikinimą ir protestą.

Čikagos advokatų sąjunga aiškina, kad Lorenz nesurinkęs pakankamai įvertinimo taškų, todėl jis ir nebuvo užskaitytas tinkamu kandidatu į Vyr. teismo teisėją. Be to, County tarybos prezidento G. W. Dunne paskutinis žodis buvo lemmas sudarant sąrašus.

Demokratų partijos politiniame sąraše lietuviškos pavardės taipgi nematyti.

ATOMINIŲ JĖGAINIŲ PAVOJAI

Turint galvoję, kad visa, ką žmonių protas laimi ir pasiekia, nėra absoliučiai tobula, nerimas ima dėl atominių jėgainių augimo kaip grybų po lietaus, kad koks nors neatsargumas ar trukumas jėgainės konstrukcijoje gali sukelti sprogimą ar kitokią nuodingą radiaciją, dabar pradeda rimtai susirūpinti ir pavojais iš įvairių teroristinių grupių, organizuoto kriminalo ir net iš įvairių radikalų valdomų kraštų. Užgrobė įkaitu atominę jėgainę tokios grupės kaip Airių Respublikonų Armija, Palestinos partizanai (gyverilos), Lotynų Amerikos revoliucionieriai ir organizuoti kriminalai, gali mėginti pasiekti savo tikslų teroro grėsmės pagalba.

NUZUDYTAS IR PASLĖPTAS BAGAZINĖJE

70 m. amžiaus Ned C. Bakes, buvęs Capone laikų gangsterių gaujoje ir sėdėjęs kalėjime už pavogtus ir pas jį rastus 13 milijonų vertės vertybės popierius 1969-73 m., buvo rastas auto bagazine negyvas. Policija tarė televizijos Tel-XLTD du tarnautojus, Sam Annerino ir Richardą Randazzo, kurie yra įtariami nužudžius N. C. Bakes ir kurie yra anksčiau prasikaltę ir laukia teismo.

Indonezijos vyriausybė norėtų bendradarbiauti su JAV, bet ji jaučia, kad jai reikalinga ekonominė parama ir kariška protekcija. Indonezijos prezidentas sumušė komunistus ir pavėrė komunistuojančią premjerą, sovietų patarėjus, bandžiusius užvaldyti visas Indonezijos salas. Netikėtai buvo užklupti ir išžudyti aukšti Indonezijos štabo karininkai, bet Jakartos garnizono viršininkas visą reikalą pakreipė kiton pusėn, likviduodamas perversmininkus.

Komunistams įsigalėjus Vietname, susidaro pavojus kitoms pietų Azijos valstybėms ir pačioms Indonezijos saloms. Indonezijos vyriausybė yra pasiryžusi gintis nuo komunistų, bet ji viena nepajėgė tai padaryti. Ji nori, kad JAV prezidentas ir karo patarėjai prizadėtų Indonezijai ir kitoms nepriklausomoms valstybėms laisvę reikalingą protekciją.

Be to kitos pusės, Indonezijos vyriausybė, prezidentui Fordui besirengiant kirsti į Indonezijos sostinę, vakar jau paskelbė, kad ji planuoja įsikšti į Timur salą. Pasirodo, kad iki šio meto šios salos gyventojai dar nepajėgė sutvarkyti administracijos klausimų. Kaip Angoloje, taip ir Timur saloje, yra susidariusios trys grupės, kurios ginklo pagalba nori išspręsti salos administracijos klausimus. Buvęs premjeras Vasco Goncalves davė ginklus saloje veikusiems komunistams, o dabar sunku su jais susikalbėti. Be to, salos administracija visai be reikalo paskubomis pabėgo į Australiją.

Matyti, kad Indonezijos vyriausybė yra pasiryžusi įsikšti į Timur sritį ir nuginkluoti kovojančias grupes. Ar Indonezijos vyriausybė leis Timur gyventojams patiesi administruoti vietos ekonominę ir kultūrinę gyvenimą, tuo tarpu dar neaišku.

Indonezija turi ir kitų bėdų. 1949 metais Olandija perdavė Indonezijai vadinamas Vakarų Indijos teritorijas, o dabar vietos gyventojai siekia nepriklausomybės. Jie kovoja prieš Indonezijos primetą veik kolonialinį režimą ir keršija Olandijai, be atsiklausymo perdavusiai visą sritį nepatyrusiai Indonezijai. Prezidentas Fordas, prieš išskrisdamas į Manilą, turės spręsti kelias svarbias tarptautines problemas.

Vėsiu, saulėta.
Saulė teka 7:03, leidžiasi 4:19.

RUSIJOS KALINIAI REIKALAUJA DAUGIAU TEISIŲ

Sovietų Sąjungos politiniai kaliniai, būdami visai beteisėje būklėje, labai daug kenčia nuo jų kalinimo administracijos ir kriminalinių kalinių, su kuriais jie dažniausiai yra kalinami. Gindami savo teises, sovietinėje konstitucijoje numatytas, Vladimirio kalėjime, Permės (griežto režimo) ir Mordavijos politinių kalinių grupės 1975 metais išsiuntė Sovietų Sąjungos Aukščiausiąjį Sovietą (abiejų — Sąjungos ir Tautų) įstatų projektą komisijoms pareiškiant, kurio reikalaujama atskiro įstatymo, nustatančio politinio kalinio statusą. Šiame pareiškime išdėstoma, kad "Pataisos darbų įstatymo" nuostatų taikymas politiniams kaliniams, vykdamas jiems paskirtą bausmę, yra visiškai nepagrįstas. Politiniai kaliniai nepagrįstai pažeidžiami, niekinami ir naikinami dėl jų politinių, tautinių ir religinių įsitikinimų. Užvot uždarus kelių nusikalčių, susilaikant visiška prievarta padarinių.

Todėl politiniai kaliniai, pasirašę minimąjį pareiškimą, reikalauja, kad būtų išleistas atskiras įstatymas, aiškiai nustatantis politinių kalinių statusą, griežtai išskiriant juos iš kriminalistų ir suteikiant jiems tam tikrų teisių. Čia pateikia-

mi siūlomieji pagrindiniai politinio kalinio statuso nuostatai (versta iš rusų kalbos).

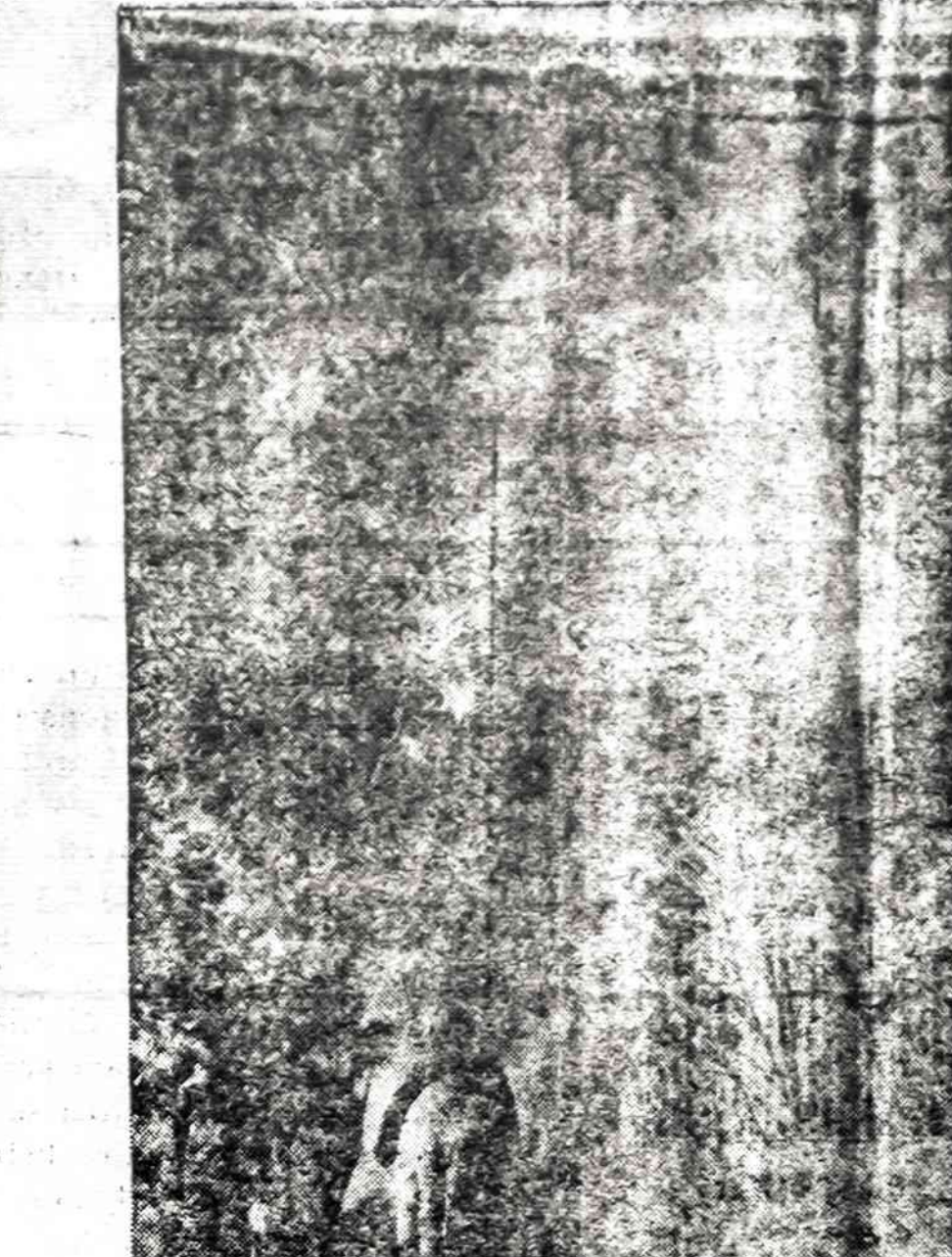
Teisinis politinio kalinio statusas privalo, tarp kita ko, turėti šiuos nuostatus:

1. Politiniai kaliniai, t.y. asmenys, nuteistieji laisvės atėmimu už įstatymų pažeidimą politiniu, tautiniu, ar religiniu pagrindu, yra laikomi atskirai nuo kitų nuteistųjų.

2. Politiniai kaliniai bausmę atlieka respublikoje, kurioje įvykdė kaltinamąjį veiksmą. Neleistina politinių kalinių sveikatai kenksmingo klimato ar sunkiai pasiekiamose vietose.

3. Politiniai kaliniai turi teisę nevaržomai gauti, įsigyti ir naudotis knygomis, žurnalais, laikraščiais ir kita literatūra, net ir užsienyje išleista, jei jos platinimas Sovietų Sąjungoje nėra įstatymo draudžiamas; taip pat turi teisę naudotis radio bei televizijos imtuvais ir kitomis informacijų priemonėmis.

4. Politiniai kaliniai turi teisę pasimatyti su giminėmis ir kitais asmenimis, neribojant pasimatymų skaičiaus ir dažnumo. Taip pat neturi būti ribojama politinių kalinių susirašinėjimas (laišku gavimas ir siuntinėjimas). Į pasimatymus su politiniais kaliniais atvyks-

Missouri universiteto kieme yra menininko Paul Morris Wright skulptūra, puošianti Columbus, Mo., miestą esantį universiteto kiemą.

tantieji asmenys nekremiami. Pasimatymai ir politinių kalinių susirašinėjimas nepivalo vykti kokia nors nustatyta kalba.

5. Politiniai kaliniai turi teisę pavieniai ar bendrai atlikti religines apeigas, rūpinti religinių įsitikinimų reikmes, gauti religines literatūras, religinio kulto kitų dalykų ir tuomet naudotis. Kalinimo įstaigų administracija turi parūpinti reikalingas patalpas religinėms apeigoms atlikti.

6. Politinis kalins — Sovietų Sąjungos pilietis — naudojasi aktyviaja rinkimų teise, jei nėra teismo sprendimo jį atimtos. Tam reikalingi kalinimo įstaigose steigiami balsavimo punktai.

7. Neleistinas bet koks politinio kalinio gimtosios kalbos varžymas ir kitokia tautinė diskriminacija.

8. Politiniai kaliniai turi teisę šviestis, lavinti kūną, užsiimti menų. Todėl politiniai kaliniai turi gauti pagalbą įsigyti reikalingų priemonių šiai savo teisei vykdyti. Kalinio įstaigų administracija turi parūpinti tam tikslui patalpas.

9. Neleistinas bet koks toje pačioje vietoje laikomų politinių kalinių savitarpio bendravimo varžymas.

10. Politiniai kaliniai turi teisę bendrai minėti savo su-

kaktis — asmenines ir istorines.

11. Neleistinas joks politinio kalinio perauklėjimo prievartinis įtaigojimas, iš kalinio administracijos pusės. Politiniai kaliniai neprivalo dalyvauti politinio švietimo veikloje.

12. Draudžiama kalinimo įstaigų administracijai nustatyti kokias nors bausmes, pvz., pabloginti vieną būklę, palyginti su kitais, dėl jų pažeidimų ir elgesio. Politiniai kaliniai tegali būti administraciniai atseimami būdu, uždami įstatymų nustatyta b. n. tvarka.

13. Politinių kalinių tarpusavio organizacijų veiklos nekontroliuoja kalinimo įstaigų administracija. Tiesiog politinio kalinio priklausantys tokiai tarpusavio organizacijai jo teisinis negali būti siaurinamas.

14. Draudžiama kitiems nors politiniam kaliniam pavesti bet kokias administracines ar kitas politinių kalinių priežiūros pareigas.

15. Bet kokia politinių kalinių darbo prievarta draudžiama. Norintiems dirbti kalinimo įstaigų administracija turi suteikti tokią patalpybę. Politinių kalinių darbas atlyginamas ir įvertinamas pagal valstybės ūkyje veikiančias normas. Bet kokie atskaitymai iš politinių kalinių uždarbio jų išlaikymo kalinimo įstaigose išlaidoms padengti yra draudžiami.

Darbo dienos ir savaitės ilgis, atostogos ir dėl ligos nedirbimas nustatoma darbo įstatymų bendroja tvarka. Politinių kalinių darbas organizuojamas, laikantis darbo įstatymų nustatytų darbo apsaugos ir technikos taisyklių. Politinio kalinio darbo laikas kalinimo įstaigoje įskaitomas į bendrą darbo stažą.

16. Bet koks žmogaus orumo žeminimas neleistinas. Draudžiama versti politinius kalinius kirpti plaukus, dėvėti uniformą ar rūbas su raidėmis ar numeriais, nusiimti kepurės prieš administraciją ir kt.

17. Politinius kalinius perkeltant kiton kalinimo vieton, administracija turi ne vėliau kaip prieš tris dienas prieš išvežimą informuoti patį politinį kalinį ir jo giminės, į kurią vietą ir kurio tikslu jis perkeliamas.

18. Kalinimo įstaigų administracija turi aprūpinti politinius kalinius maistu pagal aukščiausiąs mokslininkų patarimas, atsižvelgdama į jų sveikatos stovį. Bet koks maisto davimo sumažinimas ar apribojimas dėl politinio kalinio elgesio arba įsitikinimų neleistinas.

19. Kalinimo įstaigų administracija turi nemokamai aprūpinti politinius kalinius rū-

šiomis ir vietovės klimata. Dėvėti uniforminius rūbus nėra privaloma.

20. Kalinimo įstaigų administracija turi aprūpinti politinius kalinius patalpomis, tinkančiomis gyventi, valgyti, dirbti ir poilsiuoti pagal civilines normas ir higienos reikalavimus.

21. Be įstaigų numatyto kalinių mediciniško aprūpinimo, politiniai kaliniai turi teisę kviešti savo nuožiūra gydytoją, ir iš užsienio, kad apžiūrėtų sveikatą ir konsultuotų. Jei kalinio vietovės medicinos punktai neturėtų reikalingų medikamentų, politiniai kaliniai turi teisę jų užsakyti kur tik, o medicinos punktas turi juos priimti ir naudoti pagal paskirtį.

22. Neribojamas politinių kalinių buvimas gryname lauke ore.

23. Be kalinimo įstaigų administracijos nemokamai teikiamo maisto, rūbų apavų, patalynės, politiniai kaliniai turi teisę gauti jų reikiamą kiekį iš giminų, ar kitų asmenų, o taip pat įsigyti per prekybos tinklą maisto, rūbų bei kitų kasdieninio vartojimo reikmenų, ir jais naudotis.

24. Politiniai kaliniai turi teisę gauti pinigų iš giminų ir kitų asmenų ir laisvai naudoti savo piniginius išteklius.

Kad šias politinio kalinio statuso sąlygas griežtai vykdyti kalinimo įstaigos, reikalinga visuomenės kontrolė, dar ir užsienio kraščių bei tarptautinių organizacijų priežiūra.

Todėl turi būti užtikrinta:

a. Politinių kalinių teisė sukti į spaudą visuomenės veiklius ir organizacijas.

b. Visuomenės organizacijų atstovų, spaudos ir paskirytų visuomenės veiklių teisė lankytis kalinimo įstaigas, susipažinti su kalinimo sąlygomis ir matyti su politiniais kaliniais.

c. Šių straipsnių (a ir b) nuostatai taikomi ne tik Sovietų Sąjungos visuomenės, spaudos ir organizacijų, bet ir užsienio kraščių ir tarptautinių organizacijų atstovams.

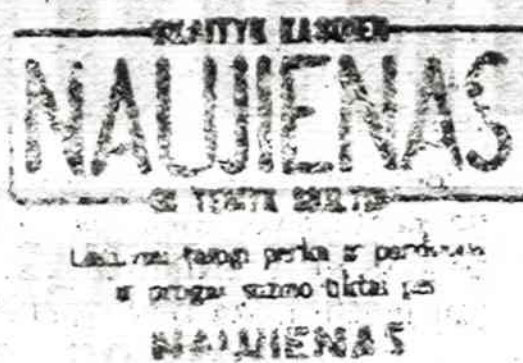
Politinių kalinių teisių užtikrinimas yra reikalingas ap-

kurį kėsina valdanti partija, — pagal Konstitucijos 126 str. visuomenės ir valstybės organizacijos vadovaujantis branduolių, — kovodama kaip tik su tais politiniais, religiniais ir tautiniais įsitikinimais, kurie yra politinių kalinių veiklos pagrindas.

Kadangi šiame pareiškime išdėstyti principai yra visiškai priešingi "Pataisos darbo įstatymo" pagrindams", veikiančio nuo 1969 m. liepos 11 d., tai jam pakeisti reikalingas specialus Sovietų Sąjungos Aukščiausio Sovieto įstatyminis aktas. Šioji aplinkybė ir yra mūsų kreipimosi į Sovietų Sąjungos Aukščiausio Sovieto įstatymų projektų komisiją priežastis. Prašome apsvastyti šiuos samprotavimus ir pateikti Sovietų Sąjungos Aukščiausiam Sovietui įstatymo projektą, atitinkan-

čių, kurios tvarkytų bausmės vykdymą žmonių, nuteistų už įstatymų pažeidžiančius veiksmus, atliktus politiniais, tautiniais ir religiniais motyvais.

Šis pareiškimas palaikomas šių politinių kalinių: Seka Vladimirio kalėjimo, Permės ir Mordovijos stovyklų 69 politinių kalinių parašai. Jų tarpe trys lietuviai: Sarūnas Zukauskas, Jonas Šilinskas, Andrius Mirauskas — visi trys iš Permės stovyklos Nr. 36 (griežtas režimas). (Ella)

PRABENDKITE DABAR
IVERTINTI
JŲSŲ NAMĄ

ERVIN J.

MICHAELS

1637 So. Archer Ave.
(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER

RELO MES TAIP PAT PARDUODAME VISUS CHICAGO PRIEMIESČIUS IR 7.000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

PUIKI KNYGA, PARASYTA SU MEILE
LIETUVAI IR ZEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ZEMES UKIO SVIETIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1985 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Zemes ūkio svietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Zemes ūkio svietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei lietuvis lietuvių tautos likimas reikėtų sutruktus Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūti suaugęs gražiai išaugusi ir suklestėjusi Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta būtų didžiulės ir džiugios savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti pačioms iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88,12%) buvo ūkininkai ir po pasaulio išsklaidyti lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reiskia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autoriaus skiriama Lietuvai šiais žodžiais: "Dėkingas siūnus — mylimai Tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kainą tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderį siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608
Gavę pinigų, tuojau knygą pasiųsime.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

27 and Parkwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7% Mokama 4 metų Certifikatams. Mažiausia \$5,000 ar daugiau.

6 1/2% Mokama 1 metų Certifikatams. Mažiausia \$1,000 ar daugiau.

5 1/4% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Taupomos padėtos ir reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio 10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį. DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:00 vak.; Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Seštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaras.

PHILOMENA SAKO:

Nėra kitos Taupymo Bendrovės, turinčios Valstijos ar Federalį Charterį, kuri mokėtų didesnius procentus, negu Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovė. Nėra nei taupymo bendrovių, kurių būtų saugesnės ar duotų geresnį patarnavimą.

Certificate account	Minimum balance	Annual yield	Effective yield
One Year Certificate	\$1,000	6 1/2%	* 6.81%
30 Month Certificate	\$1,000	6 3/4%	* 7.68%
4 Year Certificate	\$1,000	7%	* 7.35%
4 Year Certificate	\$1,000	7 1/2%	* 7.90%
6 Year Certificate	\$1,000	7 3/4%	* 8.17%

* These rates assume interest is left on deposit for one year. By Federal Regulation "a substantial interest penalty is required for early withdrawal of certificate accounts".

CHICAGO ★★★★★

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

JEI JŲS NORITE SIŲSTI SIUNTINI-DOVANĄ Į LIETUVĄ IR USSR DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI
ZINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNEŠPOSYLTORG)
VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019 — Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvių, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių daiktų, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijoms, intuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminiams. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

ALBANY, N. Y.	126 Tighman Street	435-1654
BALTIMORE, MD.	1900 Fleet Street	342-4240
BROOKLYN, N. Y.	485 McDonald Avenue	633-0090
BUFFALO, N. Y.	701 Fillmore Avenue	895-0700
CHICAGO, ILL.	1241 No. Ashland Avenue	486-2818
CHICAGO, ILL.	2608 West 69 Street	925-2787
CHICAGO, ILL.	1855 West 47 Street	376-6755
CLEVELAND, OHIO	1028 Kenilworth Avenue	771-0696
DETROIT, MICH.	11601 Jos Campau Avenue	365-6780
FARMINGDALE, N. J.	Freewood Acres, Rt. 9	363-0494
HAMTRAMCK, MICH.	11339 Jos Campau Avenue	365-6740
HARTFORD, CONN.	122-126 Hillside Avenue	249-6216
LOS ANGELES, CALIF.	159 So. Vermont Avenue	385-6550
MIAMI BEACH, FLA.	33137 1201-17 St.	305-673-8220
NEW YORK, N. Y.	78 Second Avenue	674-1540
NEW YORK, N. Y.	141 Second Avenue	475-7430
PHILADELPHIA, PA.	621 W. Girard Avenue	769-4507
PHOENIX, ARIZ.	2207 N. Black Canyon Hwy	602-942-8770
RAPIDWAY, N. J.	47 East Milton Avenue	381-8800
SOUTH RIVER, N. J.	41 Whithead Avenue	257-6320
SILVER SPRING, MD.	622 Elsworth Dr.	589-4464
SYRACUSE, N. Y.	515 Marcellus Street	475-9746
TRENTON, N. J.	1152 Deutz Avenue	392-0306
UTICA, N. Y.	963 Bleeker Street	732-7476

K. M. ČIURLIONIS ATMINIMUI

(Kleofas Jurgelionio straipsnis)

Mirė... kaip įtampu, kad ši M. Čiurlionis yra nupiešta gedulo tomuose neužilgo prieš miriant, tarytum savo grabui epitafija... Aplinkui tamsūs žvaigždėmis išbertas dangus, o paviršium M. Čiurlionis, išskrenda baltas balandis — tyra dailininko siela...

Ir mūsų gyvenime — jis pasirodė, greit perskrido mūsų nuostabių akių regatų ir dingo, mums dar tebestebint, tebebandant jo pasirodymą visai aiškinti.

★

„Jaunas dailininkas gyvena ir mirė nesuprastas“... Taip daugumos pasiaiškinta jo gyvenimas ir mirtis.

Bet visų akių nieks tiek į save neatkreipė, kiek jis. Kalbų peikiančių ir kalbų didžiųjų užjauniančių nieks tiek nesukėlė.

Iš jo aiškintojų, paveikslas, vienas (p. Druskus iš Draugijos) matė jame tik dekadentą, negalintį nupiešti gražiomis spalvomis gražų simbolį, kitas (p. S. D. iš Visuomenės) stengėsi išvysti jame ateities proletariato dailininką, Viltį ir Vilniaus bei Lietuvos žiniose tokių ir šitokių kritikų įvairiausių dalykus spėjo įvairiausių skurdžių ar gausnės fantazijos žodžiais mėgino apibrėžti Čiurlionis fantazijas.

Iš svetimųjų labiausiai augštinio M. Čiurlionį rusų kritikas Be-

nua. Gal jį geriausiai suprato, nes mažiausia stengėsi suprasti. Paveikslas, mat, kaip tai sumaniamai aiškina Vidūnas, nereikia suprasti, bet pajauti. Jausmas, su koku atsitraukusi nuo paveikslų, tėra geriausias paveikslų vertybės liudytojas. Jausmas pats mūsų viduje, mūsų sielų prijungs prie jam priklausančių, giminingų sričių ir taps mūsų supratimo, sąmonės dalis.

Kaip dailės kritikai, taip ypač aistetu — žiūrotojai apie tūlą grožybę beveik nėra reikalo aiškinti, kodėl ta grožybė yra jam graži.

Teisybė aistetikos problema filosofijoje užima svarbią vietą. Ir Plato, ir Aristotelis, ir Plotinus, ir šv. Augustinas, ir Kantas ir Schleiermacher ir Hegel, ir Schopenhauer ir Nietzsche, ir daugybė kitų filosofų kalba apie tai, kas yra grožybė. Jų visų kalbos yra bandomai klasifikuoti grožės pajautimus ir jų mums buvimo sąlygas. Tačiau ta ar kita klasifikacija tėra dalykas post factum, ir nuo jos negali mainytis jau buvęs jausmas.

Didis anglų aistetas Ruskin, kad ir būdamas „tipiškosios grožės formų“ išguldytoju, aistetiškai su sarkazmu taip būdina:

„Yra tai aistetikos kritika — pasakyt jums (jeigu jūs to nežinojot pirma), perslaslyvės skonis ir spalva yra maloni, ir užtikrint (jeigu tai gali būti užtikrinama ir jūs nors kiek tuo galite žingeidaut), dėlko taip yra“

Kleofas Jurgelionis, 1911 m. „Laisvoje Mintyje“ atremęs neigiamas Čiurlionio meno kritikas

(Ruskin, Modern Painters, tom. II).

Taigi neatsimainys mums dailės dalyko grožė, visviena ar mes žinosim ar nežinosim, paveikslas, šv. Augustiną pasakius, jog omnis porro puchritudinis forma unitas est, visviena ar bus ar nebus mūsų pažinta ir suprata Kanto a priori determinacijos bei kategorijos, Herbartas nepripažinimas grožės už idėjos išreiškėją, Schopenhauero voluntarinės koncepcijos, Ruskinio

dieviškumo ypatybėmis dailės tipai, ar kitų mintytojų aiškinimai, „dėlko taip yra“ bei nuskyrimai, kokią vietą užima žmogaus kultūroje grožė — dailė. Savu keliu tie aiškinimai, žinoma, gali turėti didelę vertę pakreipimui mūsų atidės bei valios ten ar kitur linkui, bet ne jie duoda nuosprendį, lygiai kaip ne nuo jų priklauso grožės buvimo sąlygos.

Dauguma dabartinių mūsų (ir ne tik mūsų) dailės kritikų galvose turi tūlą skaidrų tokių ar kitokių dailės „formulių“. Jie prieina jomis išmatuoti ir suprast dailės veiklą. Ir jau tuo parodo dailės prigimties nesupratimą.

Taip atėjo prie M. Čiurlionis paveikslų p. Druskus. Jam paveikslai pasirodė be vertės, nes nesusilaikė su jo atsineštomis formulėmis; jausmo išvadą norėjo įdėti į savo logikos rubežius ir, žinoma, — to negalėjo padaryti. Nors, jei būtų jo žinota kelios formulės daugiau, jei, leiskim, jis būtų pabandęs taikyti prie regimų paveikslų, kad ir Ruskinio pirmąją grožės tipą — begalybę, tipą dieviškosios nepajamybės, kasžin ar ne kitokių jis būtų davęs nuosprendį.

P.s Druskus bent aiškiai pasakė, kaip jo bandyta apvertinti paveikslai. Kiti, kad ir taip pat darė, to nepasako. Rašo neaiškiai dalykus, daugiausia palūdi, jog tie paveikslai esą nesuprantami ieroglifais. Tūlas iš netyčių ištaria dalelę teisybės, bet tuoj po jos mini, jog visų traukoma pečiais ir pats, turbūt, tai daro, nors apie tai tyli.

Pas S. D. Visuomenėje skyrė Čiurlionį ateičiai, jo pranašaudamas dailininkui pilną tvėrimo liuosybę. Jį jau norėjo jis padaryti ir savotiškos ateities skelbėju. Žinoma, yra liuosas kiekvieno valia ką nors ten ar kitur skirti, arba į tūlus dalykus tinkamai ar netinkamai dėti savo tikėjimus bei viltis. Bet tai labai maža turi bendro su dailės vertinimu. O jeigu tūlos ateities laukimą skaitysime tik tūlai žmonių partijai priklausančiu, tai jų partivinės prie dailės pretenzijos pasirodys tik blogiausios rūšies formulėmis.

Čiurlionis paveikslai, žinoma, priklausys ir ateičiai; tik visgi iki tiek tol, iki kol ateities žmonių jausmai bei grožės pajautimas bus panašūs ir giminingi dabartinės nerviškojo subteliskumo gaudynės jausmams. Kaip su tuo bus, tegalima spėti. Spėjimais gi užsimantys žmonės visai apie tai mano. Leiskim, vienas kitas dabartinės Vokietijos filosofų pranašauja jausmus atbuktiančius ir tai, anot jų, įvyksia labiau, juo visatinas pasitūrėjimas ir gerovė būsianti didesnė. Jiems tad patikėjus, galima būtų manyti ateityje dabartinių laikų refinuotus jausmus bei jų darinius nebūsi-

lius branginamais. Visai gali būti.

Bet šiaip ar taip būtų, turime pripažinti M. Čiurlionį esantį labai pobūdingu dabartinei gadynėi, kurios pirmesniais apreiškėjais buvo Schopenhauer ir Nietzsche, tolesniais gi yra visa eilė Europos rašytojų bei dailininkų tokių, kaip Strindberg, Maeterlinck, Hamsun, Strauss ir d. k. Svarbiausia atžymėtinas juose dalykas, tai visų jų pajautos — tiek jauslios, tiek pakilios ir neramos, kad labai dažnai ribojančios su beprotyste, bent tokia, kokia yra pripažįstama ne labai subtilių psichiatrų.

Šis jauslumo išsiplėtojimas visai beveik nebuvo atsispaudęs bundančioji ir šurkščioji Lietuvoje. Nei-gi dabar jos sūnūs negali tinkamai to pajusti, arba, kaip sakoma, suprasti.

Europos šioj prasmėj žmonių pas mus rodosi J. A. Herczewskis ir M. K. Čiurlionis. Kad vienas dabar paniekos žodžiais apmėtomas, kitas su pasigėrėjimu pavadintas lietuvių dailės galiūnu, tai dalyko nemaino. Jie abu ne lietuvių „neartoj“ dirvoj išaugę ir išsiplėtoję, abu eksponuoja dabartinės Europos Kultūros viršūnes, abu turi giminingas gales tvėrimui — digų jauslumą. Jų tvėrimo būduose, o gal ir būduose apskritai, panorėję, irgi surastume labai daug panašaus.

Čiurlionis, sako, neimta temų iš šito gyvenimo... Iš šito, tik ne apie kakalio puodą, bet iš jausmų srities, kuri yra dailininko karalija. Kai kam klasiškosios dailės paveizdai gal liepę skirti kitam gyvenimui Čiurlionies tema. Tuose paveizduose, mat, težiūrima ir parodoma vien paviršutinė materialinių daiktų forma bei paviršutinis regimas dalykų suidomėjimas — tai, kas yra pobūdinga primityviams žmonėms ir ką tūli bando apskritai vadinti „šito gyvenimo“ temomis. Bet šiaudien tai ir fotografijos yra parodoma, ir nebėra tai pirmutinis šių dienų dailininko dalykas. Regimieji daiktai jam tėra medžiaga jo ūpams išsireikšti. Ir ne regimas tik formas, bet sielos paveikslas indėta turta šiaudien mes galime branginti.

Gyvai, kaip jie stovi, nupiešti namai, mums bus tik namai — gražūs ar negražūs; bet dailininkas juos gali išvysti per ašaras ar džiaugsmą, išsiilgime ar pasibaurėjime, ir jeigu taip pajęgs juos išreikšti, tie namai mums bus ne tik namai, bet ir dailininko ūpas; o gali būti ir taip, kad tai bus ne tiek namai, kiek ūpas. Tam pas dailininką turi būti didi pajęga. O juo mes gyviau galėsime pajauti indėtą paveikslą ūpą, toli gražu ir gal niekad negalima pilnėliau išreikšti kad ir turtingiausios kalbos žodžiais, juo brangesnis bus mums paveikslas.

Jei norite, šituo atsidengia visai naujos grožės šaltiniai.

Žmogaus siela yra neišmatuojama misterija. Kaip nors pajaučiamųjų jos išreikšimų yra daug. Bet visi tai labai netobuli, kad žmogus žmogų amžiais tik iš dalies tesupranta ir jaučia. Net paprastuose šurkščiuose dalykuose pilnas dviejų susipratimas negalimas. Kagi kalbėjus apie nekasdieninius ir švelnesnius! Juos išreikšti yra amžinas niekad pilnai neatsiektas žmogaus troškimas. Dėlto suprantamas yra džiaugsmas kame ar kada nors atsiradus potėviui, išgalinčiam nors truputėlį nuo jų praskleisti paslaptes už dangų. Juo gilesnis sielos dalykus dailininkas palies ir juo

su didesne galia juos išreikšti, juo jis bus mums augštesnis. Didžiausiam žmogiškos galės laipsnyje tai ir turintį vadiname geniju.

Si gadynė ypatingai trokšta gilinties žmogaus sielon. Daro tai ir mokslininkai, ir dailės žmonės. Daugelis prakilnesniųjų šiaudien giliau pastebi ir jaučia tai, kas pirmesniams amžiams gal tik smėksterėdavo. Dabartinis amžius tarytum dvasiškesnis. O ko nors tūla apstis gamina atsakančią galią. Turime tad didesnius ir mažesnius subtiliško jausmo ar ūpo išreikštojus. Galime stebėtis, kaip jie apgali to ar kito meno sąlygose esančias kliūtis, ir galime džiaugties, matydami juos apgalėjusius ir mums padariusius žėndrai pajaučiamu nors kokį nesibaigiamųjų sielos apsišreikšimų.

Nabašninką M. Čiurlionį turėjome iš lietuvių tarpo vieną šios gadynės turtingiausių jausmais ir vieną galingiausių jų išreikštojų. Jo apgalėta savo augštesnių tikslams tapymo meno kliūtys taip, kaip nei kieno gal kito, susirasta saviškiškai, niekam kitam neprigulintys, tiek visus nustebinę išsireikšimo būdai ir galingai mums praskleista tiek daug neinkainuotino dvasiško turto!...

Kl. Jurgelionis

ŠTAI MŪSŲ ISTORIJA...

Naujas budas pirkti baldus ir uždirbti pinigų!

Kai jūs perkate pas mus, jūs mokate kainas

30% — 50% MAŽESNES

KAIP BET KURIOJE KITOJE VIETOJE

TAI IR YRA, KĄ MES VADINAME „UŽDIRBIMU PINIGŲ“.

Viena žema kaina visiems

- Mes atidarome tik šeštadieniais.
- Mes esame vieninteliai parduodę tik už grynus pinigus; neduodame kreditu nė išsimokėjimui.
- Tik pirkti ir pasilimti. Galima susitarti dėl pristatymo.
- Nėra įkryių pardavėjų. Rinkis ir pirk su malonumais.
- Nėra brangaus reklaminio išdėstymo, keliančių kainas.
- Baldų ir grindims reikmenų pavyzdžiai, išėję iš rinkos ir neįmiami įbrėžti reikmenys galima įsigyti sutauptant 90%.

- Nuo gery iki aukščiausios kokybės įvairūs baldai.
- Tai yra tik šalutinė krautuvė ir visas gėrybės galima įsigyti tik šeštadieniais.
- Visi pirkiniai turi būti paimti arba pristatyti laike 2 savaitių.
- Visos prekės yra akivaizdžios, todėl keitimai ir atšaukimai nedaromi.
- Nėra abejonės, kad tokių bargenų niekur kitur nėra.
- Mes mielai prekiausime su jumis. Praneškite tai savo draugams, lai jie atvyksta su jumis kartu taupyti ir turėti malonumo.

Jei turite klausimų, klauskite pardavėjų...

CIRCLE-INLAND FURNITURE CO.

Atdara TIK šeštadieniais
6240 So. Western Ave.
Tel. 434-6677

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persidūtimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

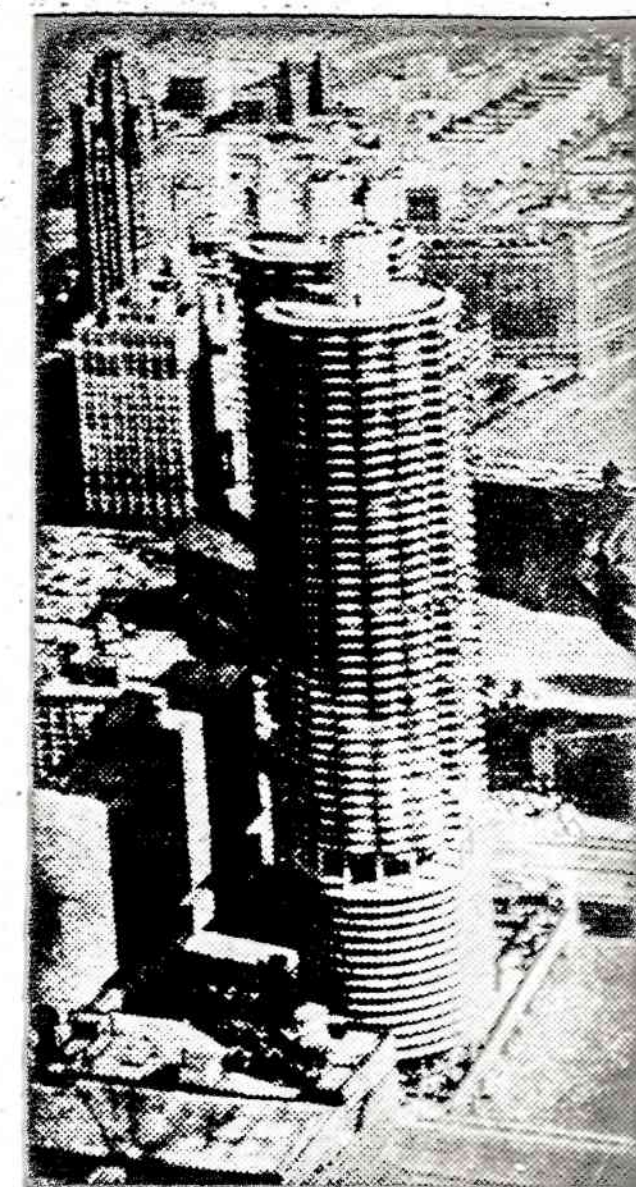
Ansambliai, choral, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

pelūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Teks spręsti pagrindines problemas

Dr. Ferdinando Kauno kreipimasis į Amerikos Lietuvos Tarybos konferenciją turi daug didesnės reikšmės, negu daugelis tos konferencijos dalyvių tą dieną pastebėjo. Kai kurie konferencijos dalyviai net nesuviskio, kas kalbėjo ir kokią pasiūlymą jis padarė.

Cicerietis Dr. Kaunas labai gerai žino, kuo Amerikos lietuviai gyvena ir supranta pačias pagrindines Amerikos ir Amerikos lietuvių problemas. Jis yra gerai informuotas apie JAV lietuvių bendruomenės suskaldymą, jam žinomas atvažiavęs vyriausias skaldytojas, jis turi gana tikslią sampratą ir apie visos Amerikos lietuvių rūpesčius. Be to, jis geriausiai supranta negu kiti lietuviai, — net ir vadaai arba vadukai, — nes jis dirba kartu su amerikiečiais. Jis žino, kad lietuvių yra nedidelė saujelė. Ji gali turėti įtakos į Amerikos gyvenimą tik tai atveju, jeigu bus vieninga. Jis žino, kad tolimesnis susiskaldymas bus naudingas tik tai lietuvių tautos priešams.

Dr. Kaunas taip pat pažįsta lietuviškas organizacijas. Jis žino, kad Amerikos lietuvių Taryba yra pati stipriausioji ir geriausiai organizuota. Jis žino, kad ALTA, nežiūrint į nesantaiką ir ginčus lietuvių tarpe, toliau tęsia Lietuvai naudingą darbą. Amerikos lietuvių Taryba, ramiai ir be pasigarsinimų dirbdama, laimėjo iš prezidento Fordo patį stipriausią pareiškimą Lietuvos reikalui. Amerikos lietuvių Taryba įtikino kongresą, kad ir atstovų rūmai priimtų rezoliuciją, smerkiančią Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksiją. Ji dirba, kad ta rezoliucija būtų priimta ir JAV senate, o vėliau su oficialiais parašais pasiūsta prezidentui ir Valstybės Departamentui.

Dr. Kaunas, žinodamas ALTO vedamą naudingą darbą, kreipėsi į suvažiavusius atstovus, kad jie imtųsi padaryti dar vieną patarnavimą lietuvių tautai ir pačiai Lietuvai. Jis prašė ALTA, kad imtųsi iniciatyvos suskaldytai lietuvių Bendruomenei suvienyti. Jis ėmėsi to žingsnio, nes buvo įsitikinęs, kad niekas kitas negalės tokio darbo imtis.

Dr. Kaunas, besikreipdamas į ALTA, taip pat turėjo žinoti, kad šią telktingą Amerikos lietuvių organizaciją sudaro principus ir darbo planus turinčios politinės grupės, frateraliūs susivienijimai ir Lietuvos laisvės reikalais susirūpinusieji Amerikos lietuviai. ALTO žmonės

AR VIETA ALTOJE TIEMS

KURIE JĄ NIEKINA

Spauda paskelbė, kad į ALTOs tarybą ALRK Federacija atsiuntė tris atstovus frontininkus. Tai akivaizdus įrodymas, kaip frontininkai nerodo jokios tolerancijos, o jų grupės žmonės stengiasi patys viską užgrobti. Faktas, kad jų grupės žmonės suktu būdu paėmė iš savo rankas ir pačią ALRK Federaciją.

Mane verčia vienas dalykas — yra principo žmonės. Jie tiki į darbo padalį. Jie suorganizavo BALFą. Jie padėjo suorganizuoti ir JAV lietuvių bendruomenę, kuri vėliau nuėjo neamerikietiškais keliais. ALTA sams sutaikyti suskaldytą Bendruomenę, jeigu josios vadaai prižadės laikytis sutartos darbo padalos. Svarbiausias principas: nedublikuoti ALTO vedamo darbo Washingtonė. Iki šio ALTA pavyzdinčiai savo pareigas eina ir parodo visiems matomus rezultatus. ALTA ir toliau privalės atstovauti Amerikos lietuvių prezidentūroje, Valstybės Departamente, kongrese ir kitose įstaigose. Bendruomenė privalės rūpintis kultūros ir auklėjimo klausimais. Dr. Kaunas, norėdamas sujungti frontininkų suskaldytą Bendruomenę, jau dabar turės pradėti įtikinėti nelaimę užtraukusius nevykusius vadus, kad jie nekaišiotų pagalių į ALTO vedamą visiemis lietuviams naudingą darbą. Jis privalo žinoti, kad ALTA negalės imtis jokio taikymo darbo, jeigu Bendruomenės vadaai ir toliau bandys dubliuoti dabar vedamą darbą.

Dr. Kaunas privalo tuojau pradėti įtikinėti savo pažįstamus, nelaimę Bendruomenei užtraukusius, kad jie užmirštų bet kokią bendradarbiavimą su sovietų valdžios agentais. Didelė lietuvių dauguma bėgo nuo sovietų imperializmo atstovų Lietuvoje. Pirmos okupacijos metais jie turėjo progos gerai pažinti okupantą ir suprasti jo tikslus. Mokyti iš jo, kad ir lietuvių kalbos, yra bereikalingas ir nenaudingas darbas. Tikėtis, kad jie suteiks kokių žinių apie Lietuvos praeitį taip pat nedera, nes Lietuvos praeitis, net lietuvių tautos kovos už Lietuvos laisvę, specialistų yra klastojamos.

Valdyti visi nori, bet šiandien net ir protingesnieji karaliai žiūri, kad valdomasis norėtų būti valdomas. Protingesnieji karaliai nedaro nieko, jeigu pavaldiniai nepriima užsimotam projektui. Valdyti galima jeigu valdomieji nori būti valdomi. Dar protingiau elgtis tie, kurie leidžia išsirinkti administracijai tinkamus žmones. Mažai grupelė prievarta primesti savo valią visiems lietuviams labai sunku. Paskutiniai du dešimtmečiai parodė, kad visos pastangos prievarta valdyti kitus neduoda pagaiduojamų rezultatų. Geriausius principus turėjusios organizacijos skyla, jeigu vadaai bando primesti žmogaus garbę ir teises siaurinančias pažiūras. Valdyti gali ne tie, kurie labai nori valdyti, bet tie, kuriuos didelė dauguma išrenka. Bet ir rinkimai neprivalo būti klastojami. Klastoti rinkimai suskaldys organizacijas. Tada reikia prašyti kitų pagalbos, kad atitaisytų padarytą klaidą.

ALTA net nekreipė dėmesio į Barzduko pasiūlymą „priimti abiejų pusių kaltę už praeitį“ ir dirbti ateitį. ALTA pajėgus tai padaryti. ALTA žino, kad didelė lietuvių dauguma „priima Adomo ir Ievos kaltes“, bet Amerikos lietuvių niekad nesutiks priimti Bendruomenės garbės pirmininko Stasio Barzduko kaltę.

jam primėti reikalavimą, kad į ALTA būtų paskirti tik frontininkų grupės žmonės, ir net tokį, kaip Saulių Kuprį. Kas nėra skaitęs „Ateities“ žurnalukų, kaip šis iškoneikė ALTOs instituciją. Atrodo, kad dr. J. Meškauskui nesvarbu, kad toks kontraversinis asmuo, kaip minėtas S. Kuprys neturėtų būti ALTOs sąsata.

S. Kuprys kaltina ALTA „Ateityje“, kad ji skaldo lietuvių Bendruomenę. Ar gi, tai tiesa? Kada gi, ALTA ėmėsi LB skaldymo darbo. Kas šiandien nežino, kad dabartinės LB ir lietuviškos visuomenės skaldymo darbas, atlieka patys jos vadaai — frontininkai. Kam šiandien dar neaišku, kas LB nuvedė nuosmukin. S. Kuprys turi skelbti tiesą ir žinoti, kad ne ALTA skaldo LB. Šiandien LB vadaai rašo spaudoje plačius pasigirimus ne apie nuveiktus lietuviškos kultūros, bei lietuviškos išlaikymo darbus, o jie įsibrovę į grynai ALTO veiklos sritį, džiaugiasi, kad jų pasiuntiniai nuvykę į State Departamentą iškritikuoja Amerikos užsienio politiką. Pagaliau, kam nėra žinoma, kad rinkimai į LB tarybą buvo suklustoti. Bet šių dalykų S. Kuprys nežino ir nenori žinoti. Jis rašo ALTAi kaltinimus, siekdamas jos orumą sumenkinti. Bet dr. J. Meškauskui jo elgsena ALTOs atžvilgiu nesvarbi, jis ji savo palaiminimu palydi į jos tarybą.

Tas pats S. Kuprys klaidina lietuvišką išeiviją rašydamas minėtame žurnalukelyje dar ir kitą netiesą. Kam, girdi, ALTA pasikvietė reorg. LB atstovus į Veiksnių konferenciją. Jei pagaliau, tai ir būtų tiesa, tai ar ALTA tuo būtų padarusi kriminalą? Ar gi, atvykusieji yra paverptosios tautos priešai, kuriems reikėtų užtrenkti duris, kad negalėtų Veiksnių konferencijoje dalyvauti, savo žodžiu bei patarimais jai padėti. Ar atvykusieji tuo nusikalto laisvinimo veiklai? Jie atvyko, turėdami daugiau teisės, negu Kuprys, kuris Amerikos visuomenei nežinomas, kuris nieko nėra nuveikęs paverptosios Lietuvos laisvės reikalams. Jį težino tik kaikurie Cicero lietuviai, kaip nepasijimintį rimtumu. Teko patirti iš ciceriečių, kad ten kaiku rie lietuviai jį išpėjo liautis dėl jo daromų išdaigų, ir grasiinimo, kad bus imamos reikiamos priemonės jį sutramdyti.

S. Kuprys „Ateityje“ kaltina ALTA ir puola atvykusius reorg. LB asmenis į Veiksnių konferenciją. Atrodo, kad jis iš viso nežino kas yra mūsų gaus planą, aukos būdu mirdamas ant kryžiaus už pirmųjų tėvų nuodėmę, atliko lyg naują sandaros aktą tarp žmogaus ir Dievo. Po trijų dienų, kaip buvo skelbęs savo apaštalamis, savo dieviškąja galia prisikėlė iš mirusių. Taigi, brangus sūnau, — tęsė toliau klebonas, — aš tikiu į antgamtinis stebuklus, nes ir visas krikščionių tikėjimas yra atremtas į mirties aukos ženklą — kryžių ir didįjį antgamtinį stebuklą — Kristaus prisikėlimą. Be šių dviejų dalykų nebūtų atsiradusi ne pati krikščionybė. Jei panašus dalykas būtų buvęs, tai būtų sunykęs pacoje pradžioje.

Antgamtinis Kristaus dieviškasis prisikėlimas — tai ir yra paliudijimas ne tik jo dieviškumo ir visa, ką jis buvo skelbęs, gyvendamas žemėje, bet yra ir mūsų didžioji išsipildymo pažadėtoji viltis, kad ir mes, atėjus skirtingai valandai, kelsims iš savo kapų ir savo sielos ir kūno junginyje regėsime patį Dievą.

Sekliui rodesi, kad klebonas šįkart su laiku nesivaržė ir jo negailėjo. Dargi atrodė, kad jis skiria tam daug dėmesio, tik negailėjo suvokti, ar tai buvo pačiam reikalingi, ar norėjo jį religiskai apšviesti ir patraukti prie tiesos kelio. Net ir pats to pokalbio būdas atrodė keistokas. Jis visą laiką tik pasakojo, kaip koks pamokslininkas, nieko pats neklause ir nedavė progos nė skliui įsiterpti.

Net nekreipė dėmesio, ar jo klausosi pilna bažnyčia, ar tik prieš jį sėdįs vienui vienas seklys. Neatkreipė nė savo akių į jį, o, rodos, lyg koncentravosi į tarp jų stovintį ant stalo kryžių. Ir jis pats negailėjo išvengti neatkreipęs dėmesio į tą kryžių. Seklys manė, kad pati Kristaus kūno figūra yra išdrožta iš dramblio kaulo. Tikriausiai ir žmogaus kaukolės kokių dviejų colių irgi buvo išdrožta iš to paties balto dramblio kaulo, kaip mirties simbolis. Mirtis yra bausmė už nuodėmę, ji taip pat parodo, kas lieka iš pacio žmogaus jam mirus. O virš tos kaukolės Dievo žmogaus auka ant kryžiaus ženklina vėl žmogaus prisikėlimo didžiąją viltį.

Stebuklų atsitiko žemėje ir po Kristaus mirties, — aiškino klebonas. — Daug yra žmonių, gyvenusių pagal Dievo apreiškimą ir pasiekusių tobulumo ir net šventumo laipsnio. Namaža ir pati bažnyčia yra paskelbusi tokių savo šventųjų.

S. Kuprys siūlo, kad atsistatytų ALTOs instituciją, organizacijų atstovai būtų sekami, kad jie nenukryptų nuo „linijos“. Gali Kuprys būti ramus, tokio nukrypimo pavojaus ALTE nėra. Ten atsistatytų žino, kokiam jie tikslui atsistatytų, būtent rūpinti ir veikti paverptosios tautos laisvinimui. Jei Kuprio galvoje pinasi kitokie siekiai, kurie nuo ALTOs tikslų skiriasi ir kad būnant joje galima raustis po jos pamatais, tai ALTA sudarancios organizacijos nelauks, kol ji dr. J. Meškauskas atšauks. Jis bus nedelsiant paprašytas pasisąlinti iš šios institucijos.

Po to viso, ką jis yra prirašęs spaudoje, ir tai „Pasaulio lietuvių“ pakartota ir išnešiojama po visą laisvąją pasaulį apie ALTOs instituciją, jam neturėtų būti vietos ALTOs sąsate. Neturėtų būti vietos ypač už tai, ką jis „Ateities“ žurnale š. m. birželio mėn. laidojo apie ALTA yra pareiškęs, kad ji užsiiminėja vaikiškais žaidimais.

Jei jis jau nehemato ALTOs nuveiktų paverptosios tautos laisvinimui atliktų darbų ir jos tam tikslui didelių užmojų ir jei jam tie darbai yra tik vaikų žaidimas, tai dar kartą reikia nustebei dr. J. Meškauskui, Federacijos pirmininkui, kaip jis driso pristatyti į tokią svarbią instituciją, toki neatsakingą asmenį, kuriam tautos laisvinimo darbai yra tik vaikiškas žaidimas. ALTA turi būti apdairi, neturėti jokių sentimentų tiems, kurie ją spaudoje niekina ir kesinasi griauti iš vidaus.

A. Svilonis

BEDARBIŲ SKAICIAI VISAME PASAULYJE

Tarptautinė Darbo Organizacija praeitą penktadienį pranešė, kad 23 industrijos kraštuose bedarbių skaičius dabar yra didžiausias, koks kada buvo per praėjusius 40 metų: rugsėjo mėnesį tas skaičius siekė 17.1 milijonų asmenų. Jei nedarbas ir toliau taip didės, tai bedarbių skaičius Jungtinėje Valstybėje, Kanadoje, Japonijoje, Australijoje, Naujojoje Zelandijoje ir 18 Vakarų Europos valstybėse iki metų galo sieks 18.5 milijonų.

Palyginti, 1932—1934 deprezijos metais nedarbas vietomis po savo sparnu visą lietuvišką buvo apėmęs tarp 20 ir 35 nuosimčių darbo jėgos.

A. VILAINIS - SIDLAUSKAS

O KAS TU?...

67.

Prie to gal prisidėjo ir klebono elgesys. Prelatui atidarius duris, seklys įprastu būdu, šypsojosi, bet klebono veidas atrodė ramus ir rimtas. Net neklusdamas nė reikalo, jis pravėrė savo darbo ir parapijiečių priėmimo kambary duris ir paprašė sėsti, pats atsisėdo ir pažvelgė į seklių klausiamai, lyg norėdamas tuo pat būdu jį paklausti, koks reikalas atvedė jį klebonijon. Jis labai nevykusiai ir net užgauliai pradėjo aiškinti tartum prieš jo norą jam pavestą uždavinį ir atvykimo tikslą.

Atleiskite, klebone, ir nepalaikykite blogu, aš esu seklys. Mane čia siuntė mano viršininkas surinkti žinių apie jūsų parapijoje vykstančius stebuklus, aiškiant, šventą pamišimą. Gandai mus pasiekė, kad čia, jūsų apylinkėje, vaikščioja kažkoks apgavikas, vadinąs save Dievu ir tuštinąs jūsų lengvatikių parapijiečių kišenes.

Klebonas klausėsi jo rimtai. Jo veido išraiška nesikeitė. Neatsirado nė daugiau raudulių kaktose, ir nepasirodė ironiška šypseną. Nepertaukė jo kalbos, kol nebaigė nevykusiai suformuluotą klausimą. Tik jam baigus jis sujudėjęs kėdėje ramiai balsu tarė:

— Mano mielas sūnau, jūs gal esate negerai suformulavę savo klausimą, ar nesupratęs savo tikslo ir, todėl, nepykstite, jei aš prieš pradėdamas pokalbį, jus kiek pakoreguosiu. Pirmiausia reikia žinoti, kad nėra nei švento, nei bedieviško pamišimo, ir jis kyla visai ne dėl tų priežasčių. Pamišimas yra liga, kaip ir kiekviena kita, ir susirgti gali lygiai tie, kurie dorai, kaip jūs sakote, šventai gyvena ir bedieviai.

Nesmagiai pasijuto seklys dėl tos pastabos. Šokosi nereikalingai aiškintis, pertraukęs net klebono kalbą. Tas jo įsiterpimas tik parodė tikrą jo nesuvokimą savo pareigose ir dargi stoką gero išauklėjimo.

Jūs tiesa, klebone, šventa neginčijama tiesa, ir aš pilnai sutinku su jūsų nuomone. Dabar pats matau, kad jūs visai netikite jokiais stebuklais ir juos laikote tik senomis, kad ir gražiomis, pasakomis. Bet manau, kad ir jūs mus suprasite, kad mes jautėme pareigą visa išaiškinti, kad atsiradęs apgavikas, pasivadinęs Dievu, nemulkinėtų lengvatikių ir jų neskrįstų, viliodamas iš jų sunkiai uždirbtus pinigus.

Atrodė, kad klebonas nekreipė jokio dėmesio į seklio pasiteisinimą, tarsi būtų jo negirdėjęs. Jis norėjo šikart tą, savo pareigose pasimetusių pareigūną apšviesti, kad jie, ieškodami tariamojo mulkintojo, dargi besivadinančio Dievu, pirmiausia pa-

tytys save apmulkina. Klebonas aiškino:

— Tos jūsų pastangos atrodo, lyg išėjimas su rečiu vėjų gaudyti. Tokio, kuris save būtų vadinęs Dievu, iš viso mano apylinkėje nėra, ir jis čia neklydinėja. Savaimė jau tuo pačiu ir nieko neapgavo ir nenuskriaudė. Neparodė, žinoma, nė jokių stebuklų. Pasitaikė tik parapijoje du ar trys asmenys, kurie, tebeturėdami realaus gyvenimo supratimą, visgi apsirgo nervų sutrikimu, ypač, kas liečia jų dvasinio gyvenimo pusę. Pasireiškė tam tikri pasimetimo ženklai, ir jiems pradėjo rodytis akys vaidinimai — jie pradėjo matyti savo akimis tai, ko realybėje visai nėra. Tas pasireiškė dėl jų laikino apsigimo kaip ir tam tikra pamišimo forma, kuri turi kiek panašumo į sergančius, taip vadinama, baltąja karštilge: dalies smegenų uždegimu, kuris atsiranda dėl gausaus ir ilgai trunkančio svaigalų vartojimo.

Be to, klebonas dar norėjo pataisyti seklio pasakymą, kad klebonas iš viso stebuklais netiki ir jų nesą.

Pats Kristus, kaip šventajame rašte daugelyje atvejų yra pasakytas, skelbdamas Dievo žodį ir nušivendamas žmogų sielos išganymo keliu, savo dieviškąją tiesą paliudijo dažnai daromais stebuklais. Jis gražino akliems regėjimą, nebylims kalbą, pagydė raupsuotuosius, prikėlė iš numirusių Lazorių. Būdamas Amžinojo Dievo sūnus, pagal didįjį dieviškąjį Dan-

gaus planą, aukos būdu mirdamas ant kryžiaus už pirmųjų tėvų nuodėmę, atliko lyg naują sandaros aktą tarp žmogaus ir Dievo. Po trijų dienų, kaip buvo skelbęs savo apaštalamis, savo dieviškąja galia prisikėlė iš mirusių. Taigi, brangus sūnau, — tęsė toliau klebonas, — aš tikiu į antgamtinis stebuklus, nes ir visas krikščionių tikėjimas yra atremtas į mirties aukos ženklą — kryžių ir didįjį antgamtinį stebuklą — Kristaus prisikėlimą. Be šių dviejų dalykų nebūtų atsiradusi ne pati krikščionybė. Jei panašus dalykas būtų buvęs, tai būtų sunykęs pacoje pradžioje.

Antgamtinis Kristaus dieviškasis prisikėlimas — tai ir yra paliudijimas ne tik jo dieviškumo ir visa, ką jis buvo skelbęs, gyvendamas žemėje, bet yra ir mūsų didžioji išsipildymo pažadėtoji viltis, kad ir mes, atėjus skirtingai valandai, kelsims iš savo kapų ir savo sielos ir kūno junginyje regėsime patį Dievą.

Sekliui rodesi, kad klebonas šįkart su laiku nesivaržė ir jo negailėjo. Dargi atrodė, kad jis skiria tam daug dėmesio, tik negailėjo suvokti, ar tai buvo pačiam reikalingi, ar norėjo jį religiskai apšviesti ir patraukti prie tiesos kelio. Net ir pats to pokalbio būdas atrodė keistokas. Jis visą laiką tik pasakojo, kaip koks pamokslininkas, nieko pats neklause ir nedavė progos nė skliui įsiterpti.

Net nekreipė dėmesio, ar jo klausosi pilna bažnyčia, ar tik prieš jį sėdįs vienui vienas seklys. Neatkreipė nė savo akių į jį, o, rodos, lyg koncentravosi į tarp jų stovintį ant stalo kryžių. Ir jis pats negailėjo išvengti neatkreipęs dėmesio į tą kryžių. Seklys manė, kad pati Kristaus kūno figūra yra išdrožta iš dramblio kaulo. Tikriausiai ir žmogaus kaukolės kokių dviejų colių irgi buvo išdrožta iš to paties balto dramblio kaulo, kaip mirties simbolis. Mirtis yra bausmė už nuodėmę, ji taip pat parodo, kas lieka iš pacio žmogaus jam mirus. O virš tos kaukolės Dievo žmogaus auka ant kryžiaus ženklina vėl žmogaus prisikėlimo didžiąją viltį.

Stebuklų atsitiko žemėje ir po Kristaus mirties, — aiškino klebonas. — Daug yra žmonių, gyvenusių pagal Dievo apreiškimą ir pasiekusių tobulumo ir net šventumo laipsnio. Namaža ir pati bažnyčia yra paskelbusi tokių savo šventųjų.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
NAUJIENAS
Jos visad rašo
TEISYBĘ

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima liginis pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais nuo 1-5, sekmadieniais, tik susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą seštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

Tel.: 561-4605 ir 489-4441
OFISAI:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9867

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet. Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Tel.: PR 8-1223

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima liginis pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti HE 4-2123. Jei neatsiliepiama, tai telefonas GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezės, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PR 8-1223

EAST CHICAGO, IND.

Medžiotojų ir Meškeriojų klubo valdybai pasisekė suruošti linksnų rudens balių. Visus svečius nelengva buvo patalpinti Lietuvių parapijos salėje. Klubo pirmininkas K. Čiurinskas, atidarydamas rudens balių, pasveikino dalyvius ir palinkėjo visiems linksmai praleisti vakarą.

Vakarienių metu pateikė lietuviškų skanių karštų valgių. Po turtingos vakarienių meninę dalį atliko muzika F. Stroliaus vadovaujamas mišrus choras, studentų vokalinis vienetas. Dainavo 14 choristų, visi laisvai jaučėsi scenoje. Dainavo švelniais, apšifuotais balsais. Choro dainų skambėjimas žavėjo visus svečius. Po puikių programos klubo pirmininkas padėkojo muzikui F. Stroliaus ir choristams. Tardamas žodį priminė, kad gražus jaunimas reprezentuoja jaunąją kartą ir mes visi jais diduome.

GRADINSKAS

TELEVIZIJOS
VALDOMOS
NUO TOLO
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-3.
Sėkm. 12-4. Tre. užd.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandomis
gražiausias gėlės ir vainikų antkapų papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GELĖS VISOMS PROGOMS

Beverly Hills
GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30-1:00 val. popiet. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telefonai: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

dziujomės. Tikimės ir laukiam choro gražios, garsios atėities. B. Vilutienė muzikui Stroliaus ir choristams įteikė gėlių.

Užbaigus programos ceremonijas, pirmininkas parašė A. Vilutį, klubo vicepirmininką ir šaudymo pratybų bei varžybų vadovą, įteikti taures. Ant atskiro stalo spindėjo 3 pereinamos ir 9 individualios taures už taikliausius šaudymus. A. Vilutis įteikė taures J. Valeikai iš kariško ir medžioklinio šautuvo dvi pereinamas taures ir dvi pirmos vietos individualias. K. Valeikai įteikė pereinamą taure iš pistoleto ir pirmos vietos individualią, antros vietos iš kariško šautuvo ir trečios vietos iš medžioklinio šautuvo. J. Pečiuliui iš pistoleto ir medžioklinio šautuvo dvi individualias taures, abi už antrą vietą. A. Vilutis gavo už iš pistoleto trečią vietą individualią taure ir A. Degučiu įteikė iš kariško šautuvo trečios vietos individualią taure.

Po taurių įteikimo šokiams grojo žinomas A. Modesto orkestras. Choristams, šaukiamiems jaunuoliams, visiems kartu išėjus šokti, East Chicagoškiams ir svečiams sudarė gražų išpuolį.

Barą tvarkė J. Pečiulis, o prie baro dirbo J. Olendra ir K. Budrys. Visus svečius pasitino mūsų apylinkėje žinomos šeimininkės: T. Degutienė, E. Skudrienė ir H. Stankienė. K. Č.

ROCKFORD, ILL.

Balfo aukų rinkimo vėjus pasibaigė

Turėjau progą pasikalbėti su aukų rinkėjais, iš kurių išgirdau daug nusiskundimų, taikomų man, kad aš aukų rinkimo darbą gerai pažįstu, pasiūlyti dūris baladoti ir rinkti dolerius, kas kiek duoda. Šie žinomi labdaros darbuotojai Dr. V. Plioplys, K. Rutkauskas, P. Šernas, A. Kapacinskis, V. Keršys. Reikia apgailestauti, kad daug durų baladojo tų nuosirdžių lietuvių aukotojų nepasirodė atidaryti dūris. Farmeriai Domeikai, P. A. Deltuva, M. Sinkevičia, J. Stružas, Jucevičiai ir daug kitų, kuriai gausiai aukodavo, tai senos kartos nuosirdžių lietuvių, jų jau nėra. Rinkėjai turėjo pagrindą man daryti užmetimus, sako, tu padarei garantijas, pasikvietei, darbą ir gyvenimui būtą suradai, kurie dabar jau automobiliais važinėja, puikioje namuose gyvena ir šimta tūkstančių dolerių namus statosi, o aukavo — sarmata pasakyt. Svetimtaučiai daugiau duoda, kurie apie lietuvių tautos nelaimės nieko nežino. Dar skaudesnės žinios pasiekė, kad iš naujos kartos atsirado, išėjo mokslus inžinieriai, paprašė aukų rinkėjus, išieiti! Jų vardus neminėsiu, paliksime kitam sykiui. Radosi ir tokių, kurie pasakė, kad Balfas man nieko nedavė, aš atvažiavau pas gimines.

Ben nežino, kad Balfas organizacija išgavo iš Amerikos kongreso leidimą įvažiuoti ir aukas rinkti Amerikoje. Reikia dėkoti aukų rinkėjams ir aukotojams, kurie aukų surinko 4 šimtus dolerių ir pasiuntė į Centrą 5 šimtus dol. Nors pereiną metų daugiau surinko aukų, bet lygiai pasiuntė į Centrą gražią auką. Ačiū!

Sveikinu visus draugus ir Naujųjų skaitytojus su šv. Kalėdom ir Naujais Metais.

Zvalgas

ALT Informacija

LAISVINIMO VEIKLOS
GAIRĖS

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime pirmininkas dr. Kazys Bobelis nubrėžė penkis veiklos etapus, kuriais ALTas veiks ir toliau veiks, siekdamas Lietuvai laisvės: 1. Užsitikrinti, kad JAV vyriausybė nepripažins Lietuvos inkor-

poravimo į Sovietų Sąjungą. Tuo tikslu gautas prezidento F. Fordo užtikrinimas, dabar daromos pastangos Atstovų Rūmuose prarasti atitinkamą rezoliuciją, o po to, talkinant senatoriui Percy, bus siekiama tokią pat rezoliuciją praversti senatė. Kongreso rezoliucija bus įpareigojimas visoms JAV ateities vyriausybėms, kurios to turės laikytis.

2. Buvo siekiama, kad Helsinkio susitarimas nepakeistų Baltijos valstybių padėties ir neišsintų Sovietų Sąjungos klaida ir prievarta vykdyti inkorporacijos pastangų.

3. Po Helsinkio konferencijos bus stengiamasi panaudoti mūsų naudingus aktą pasirašiusių valstybių, taigi ir Sovietų Sąjungos išpareigojimus pagerbti pagrindines žmogaus laisves; iš kitos pusės bus stengiamasi atmesti Baltijos valstybėms žalingus Helsinkio akto punktus.

4. Tarptautiniame forume bus stengiamasi kelti Sovietų Sąjungos vykdomus okupuotoje Lietuvoje persekiojimus tautinėje, religinėje, politinėje srityje, žmogaus teisių ir laisvų varžymą, vykdomą rusifikaciją ir neleidimą lietuvių tautai pasinaudoti laisvo apsis-

prendimo teise. Taip pat bus keliami kiti Sovietų Sąjungos išpareigojimų laužymai.

5. Galutinis uždavinys — siekti Lietuvos nepriklausomybės ir pilnos laisvės.

Suvažiavimo metu dr. F. Kaunas pasiūlė, kad, artėjančių Taikos švenčių proga, atsiųstų daryti sukilusių Liet. Bendruomenių abiejų šalių valdybos, būtų sudaryta neutrali komisija, kuri praverstų naujus bendrus rinkimus ir naujai išrinkta valdyba skilimo vietose būtų visų priimta. Suvažiavimas tam pritarė ir pavėdė ALTO pimininkui tuo reikalu imtis iniciatyvos.

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS

YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS

YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Susirinkimo Lietuvių Namų Savininkų Bridgeporte priemoninis susirinkimas įvyks seštadienį, gruodžio 6 d. 1:00 val. popiet. 3808 So. Union Ave. Nariai kviejami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti ir Valdybos rinkimas 1976 metams. Po susirinkimo bus valės. Rožė Didžiagalviene, fin. rašt.

PADĖKA

A. + A.

JOHN ANTHONY MOTEJUNAS

Mirė 1975 m. lapkričio mėn. 26 dieną ir gruodžio 1 dieną palaidotas Bethania kapinėse.

Velionis John Anthony Motejūnas negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir padėjo jį į amžinybės vietą. Todėl mes, atmindami jį ir apgalvodami jo mirtį, dėkojame draugams, atvykusiems į šermenis, atsiuntusiems gėlių, užpildusiems mišias ir padėjusiems į kapines.

Dėkojame kan. V. Zakarauskui, kuris atlaikė išpuolingas pamaldas už jo sielą bažnyčioje bei kapinėse ir solistai A. Brazui už giesmes bažnyčioje ir kapinėse.

Dėkojame Šaulių organizacijai, Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijai ir Lithuanian Chamber of Commerce.

Dėkojame Laidotuvių Direktoriams Donald A. Petkui už mandagų ir tvarkingą patarnavimą. Dėkojame karstanešiams, numesusiems jį į amžinojo palaidavimo vietą, ir visiems laidotuvių dalyvavusiems giminiams, draugams bei pažįstamiems.

O Tau, mūsų mylimasis sakome — Ramiai ilskis šaltojo žemėlė. Nulūdę lieka:

Žmona ir duktė su šeima.

PADĖKA

Mūsų mylimas vyras ir sūnus

A. A.

JONAS M. ALUZAS

mirė 1975 m. lapkričio mėn. 6 dieną ir buvo palaidotas 1975 b. lapkričio mėn. 10 dieną šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse Chicagoje.

Reikiame padėką kun. kleb. A. Zakarauskui už atlaikymą gedulingų pamaldų bažnyčioje, ir kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje ir kapinėse.

Dėkojame sol. A. Brazitiui už giesmes bažnyčioje.

Dėkojame Vytauto Didžiojo Šaulių Rinkinei už garbės sargybą prie karsto, grabnešius ir Pr. Tomkui už atsisveikinimo pravedimą ir išpuolingą žodį.

Dėkojame už tartus atsisveikinimo žodžius Tauragės klubo pirm. B. Sebastijonui, Liet. Bendruomenės atstovui Šilui, Alvido ir Sakų klubo atstovui A. Kevėžai ir Medžiotojų - Meškeriojų klubo pirm. A. Ramoniui.

Dėkojame visiems gėlių ir šv. Mišių aukotojams, taipgi visiems mūsų užjautusiems ir pareiškęsiems užuojautos žodžiu bei raštu.

Dėkojame visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems savo gausiu atsilankymu pagerbusiems velionį, dalyvavusiems šv. Mišiose ir padėjusiems į kapines.

Dėkojame Laidotuvių Direktoriams Mažeikai - Evans už nuostabią ir rūpestingą patarnavimą.

Nulūdusios:

Žmona Bronė ir motina Tiliė

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Dievas yra dvasia - ir jo garbintojai turi garbinti jį dvasia ir tiesa". — Jono 4:24.

Reikia nuolat atsiminti, kad Dievas, kurio akivaizdoje mes esame, yra dvasinė esybė, turinti neribotą galią. Jis pažįsta mūsų mintis ir visus širdies sumanymus; todėl tikras ir jam patinkamas garbinimas turi būti darytas iš tikros širdies, dvasioje ir tiesoje. Esamuoju laiku nėra daug tokių, kurie taip daro. Ateityje, Tūkstantmetiniame amžiuje, kuomet Dievo pažinimas bus visuotinis ir kuomet visa žmonija bus išgelbėta iš nuodėmės ir palaiminta, pradinis Dievo meilės įstatymas bus vėl parašytas žmogaus širdyje. Tačiau vertais ir tinkamais gauti amžinąjį gyvenimą bus pripažinti tik tie, kurie klausys ir garbins Dievą dvasioje ir tiesoje.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijus skelbia švento Rašto tyrinėjimų ciklinius.

Visi žino, kad mirtis yra šauri ir pelėšia kiekviena. Bet kur yra mirties? Į tą klausimą atsako knygučių "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYCIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriams
MAŽEIKAI & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINOS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVIMO
DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYCIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672
11928 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

SVETIAS IŠ P. AMERIKOS

Kolumbijietis kun. Tamošūnas atsidūrė Cicerioje didžiajai sniego audrai slaučiant. Turėjo nemažai bėdos bevažiuojant iš aerodromo, besikapstant sniego pusnyse. Kun. Tamošūnui išskrendant iš Medelyno miesto, kuriame jis gyvena, per radiją buvo pranešta, kad antikomunistinės kolumbiečių organizacijos (jų yra ne viena) Bogotoje, Kolumbijos sostinėje, išsprogdino Sovietų Rusijos ambasada. Į ambasadą namų darbo bomba įmetė pravažiuojantis auto. Sprogusi bomba išnešė ambasados duris, langus ir sukėlė gaisrą, pridariusi nemažai nuostolių. Policija negalinti susekti bombos įmetėjų.

Rusų pasiuntintynės Kolumbijoje, kaip ir visoje Pietų Amerikoje, varo didelę komunistinę propagandą. Tais sumetimais Medelyne buvo surengusi propagandinę parodą, išstatydama komunistines brošiūras ir padidintas foto nuotraukas. Medelyne gyvena užsieniečiai, lietu-

viai, vengrai ir kiti, parodą piktavo, išdalindami daug ispanų kalboje išleistos prieš komunistines ir apie Lietuvą aiškinančios spaudos. Medelyne veikiančios jaunųjų kolumbiečių antikomunistinės organizacijos skyrius savo kelių dalino spaudą. Ant- ra vertus, jie labai daug rusų propagandinės spaudos išnešė iš parodos, ją sunaikindami.

Rusų ambasada buvo numaciusi tokias propagandines parodas suruošti Calio, Manizalės ir kituose miestuose, neturėdami pasisiekimo Medelyne ir, greičiausiai, prisibijodami atsiskak nuo tolimesnių propagandinių parodų. Pasak kun. Tamošūno, kolumbiečiai labai gerai žino ir puikiai supranta rusiško komunizmo užmačius.

Į Čikagą kun. Tamošūnas atskrido saleziečių reikalais pasiepti ir šiaurės Amerikos lietuviškos bažnyčios reikalus tvarkantį vysk. Brizgį. Kadangi lietuvių kunigų yra didelis trūkumas, tad saleziečiams yra pavesta suorganizuoti bei perimti

esančias lietuviškas katalikų parapijas. Esa, mažiausiai dabar tuoj reikalinga bent 35 lietuvių kunigai, kurių nėra.

Saliezėčiai tuo tarpu yra numatę įsteigti po vieną lietuvišką parapiją Kanadoje, JAV ir Kolumbijoje.

PLAKTUKŲ Į GALVĄ

Viename apartamente, 10 W. Elm, buvo žiauriai užmuštas plaktuku į galvą vienas vyras, o kitas sunkiai sužeistas. Sužeistasis, Raymondas T. Kunorek, ligoninėje dar neatgavo sąmonės, tuo būdu policija nieko negali iš jo sužinoti.

Policija sako, kad šis įvykis turi ryšio su kitu tokiu pat įvykiu 233 E. Erie gatvėje, kur plaktuko smūgiu į galvą buvo užmuštas K. A. Wright.

TRUMPAI

— Jonas Bagdonas iš Tinley Parko apylinkės platinimo vajuos ir artėjančių Kalėdų proga užsisakė Naujienas vieneriems metams. Jis vakar telefonu užsakė, o šiandien jas jau ras savo pašto dėžutėje. J. Bagdonas gerai žino Naujienas, jų geras tikslus ir pažįsta daugelį naujieniečių, tik prieš apie 30 m. jis išsikėlė į puikią Tinley Parko apylinkę, kuri dabar tapo viena iš geriausių rezidencinių vietovių Čikagos pietvakariuose.

— Mindaugas Matulionis, gyv. Barberton, Ohio, palaikydams savo šeimos ir Matulionių gimnės tradicijas — prisidėti prie savo krašto bei žmonių gerovės ir šviesesnės ateities, taip pat puoselėti demokratines idėjas, užsisakė Naujienas vieneriems metams. Su jomis jis supažindino praeitais metais miręs jo tėvas a. a. pulk. dr. Baly Matulionis, demokratinį sąjūdžių veikėjas nuo pat savo jaunystės. Naujienas mūsų skaitytojas yra Kent State universiteto personalo narys. Tame universitete yra įsteigta Baltistikos biblioteka, kuri nuolat yra plečiama, ir Lituanistikos katedra.

— Rašyt. Alė Rūta - Arbienė globoja Los Angeles Lituanistikos mokyklos literatūrai būrelį. Dramos būrelį globoja A. Dūdienė ir A. Žemaitaitis. Mokykloje mokosi 140 mokinių, juos moko 26 mokytojai. Mokyklos direktorius yra Vladas Pažiūra.

— Ponia Veronika Stulas iš Marquette Parko apylinkės vakar telefonu užsisakė Naujienas, kartu palinkėdama visiems liksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų. Naujienas skaitė jos miręs vyras Kostas. Ji gyvena pas savo gerą dukterį Virginiją ir puikų žentą Albertą Kaupus. Naujoji mūsų skaitytoja yra kilusi iš Taurėnų, Panevėžio apskr., jauna atvyko į Ameriką.

AL. IR IGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sažiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 737-3988 — TEXACO
58-toje ir Western Avenue kampas

PUSMEČIUI 64 DOLERIAI
(10/20/5/UM)
Pensininkams automobilių
APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVICIUS 778-2233

LIETUVIS
DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dėžo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti 74-9107
STASYS ŠAKINIS
SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIEŅAS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

Naujienoms reikalingas
SPAUSTUVĖS DARBININKAS
Nuolatinis darbas, geras atlyginimas.
Prašome telefonuoti pasitarimui
HA 1-6100

bet nepamiršo savojo krašto ir Amerikos lietuvių reikalų. bei ju spaudos. Naujienų vadovybė dėkoja naujienas skaitytojams už dėmesį ir praneša, kad platinimo vajuos proga dienraštis yra siunčiamas susipažinimui 2 savaites nemokamai.

— Stasio Jonaičio laiškas, siųstas iš Stayner, Ont., Canada, buvo pirmasis iš Kanados, gautas vakar po 6 savaites užtrukusių paštininkų streiko. S. Jonaitis prašė prenumeratą ir atsiuntė 10 dol. auką kartu su sveikinimais ir gerais linkėjimais. Kanadiškams skaitytojams jau pradėdama siuntinėti dienos ir anksčiau Naujienų numeriai.

— Bernice ir Steponas Nattasas iš Marquette Parko apylinkės sveikina savo mielą mamytę Justiną, gyv. Minnesotos valstijoje, jos gimtadienio proga gruodžio 10 d. Tai proga jie parinko jai geriausią dovaną — metinę Naujienų prenumeratą. Naujienų vadovybė dėkoja Bernicei ir Steponui už tokį dovanos parinkimą savo mamytėi p. Justinai Nattasas ir kartu su jais siunčia nuoširdžius sveikinimus ir geriausius linkėjimus.

— Ponia Anna Rakauskas, ilgametė mūsų skaitytoja ir rėmė, iš Beverly Shores apylinkės, staiga susirgo ir dabar gydo East Chicago, Ind., ligoninėje. Kartu su jos kaimynais ir draugėmis linkime greitai pasveikti.

— Josephine Kriščiūnienė išskrido šią savaitę į Miami Beach, Fla., apgailestaudama, kad dėl ligos negalėjo kartu vykti jos draugė ir kaimynė p. Rakauskienė.

— Ignas Serapinas tapo nuolatiniu Naujienų prenumeratorium, kartu su užsakymu atsiųsdamas Naujienų naudai 5 dol. kalėdinę dovanėlę. Naujienas mūsų skaitytojas p. I. Serapinas yra žinomas visuomenininkas, skaitytojų organizacijos veikėjas, spaudos bendradarbis, pedagogas ir Pedagoginio Lituanistikos Instituto Neakivaizdinio skyriaus direktorius, 2543 W. 69th St., Chicago, Ill. 6629. Šį skyrių yra sėkmingai baigusiu ne tik Amerikoje, bet ir Australijoje, Kanadoje bei kituose kraštuose. Pradėti studijas šiame skyriuje gali bet kada ir iš bet kur. Studentai, išlaikę egzaminus, gauna bakalaurų laipsnio diplomą ir įgyja mokytojo teises. Naujienų vadovybė dėkoja p. I. Serapinui už dėmesį ir už dovaną.

— A. a. Helen Waitkutė - Skriskus, gyv. Marquette Parko apylinkėje, mirė gruodžio 2 d. sulaukusi 70 m. amžiaus. Liko liūdi 2 seserys, 2 broliai ir kiti giminės. Priklausė A. L. Dariaus - Girėno posto Moterų pagalbiniam vienetui. Šiandien, gruodžio 6 d. 9 val. ryto bus lydimas iš Mažeika-Evans koplyčios į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

— Kalėdų, Naujųjų Metų, šeimoms ar asmenišku švenčių ir kitomis progomis Naujienos yra geriausia dovana, išreiškianti daug norinčius sakyti Jausmus. Jų neišreikš atvirutė, laiškas ar blizgantis daiktas. Naujienos sveikins mylimą asmenį ne tik šventėse, bet ir kasdien. Užsakykite jas. Užsakymui rašyti: Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti telefonu 421-6100. (Pr.)

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia

NEEDLECRAFT
CORP.
General Factory
Good Pay and
Benefits
Call for appointment
583-8800

ELEKTRINIŲ
SIUVIMO MAŠINŲ
OPERATORĖS

Paskiromis ir dvigubomis adatomis.

Priimamos tik patyrusios operatorės.

Kreiptis į raštinę.

CHICAGO M-A-P INC.

1926 W. 18 ST.

Visiems lygių galimybių darbovietė

YOUNG ADULT TO LIVE IN with Professor's family — to care for 2 children and life housekeeping. Wilmette, Tel. 251-5044.

BUSINESS CHANCES
Biznie Proges

DĖL LIGOS SAVININKAS PARDUODA pajamų namą ir puikiai išdirbtą biznį labai geroje vietoje, Brighton Parko rajone. Tel. 847-8804.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairūs Parduodami

PIGIAI PARDUODAMI 4 KAMBARIŲ GERI BALDAI ir 300 svarų seifas. Tel. RE 4-3202.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS GRAŽUS VIENAM VYRUI KAMBARYS, Atskiras įėjimas. Telef. 776-0543.

ISNUOMOJAMI 2 MIEGAMI KAMBARIAI suaugusiems, dirbantiems ar pensininkams. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Tel. WA 5-6742

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

C O O K

FULL TIME FOR LUNCH PROGRAM. No experience needed. 5 day week. Must speak and write English. Car necessary.

485-3560

— Ponia Elizabeth Draugalis, Edina, Minn., anksčiau gyvenusi šiaurinėje Čikagos apylinkėje, buvo išvykusi ilgesiam laikui į Arizonos valstiją. Emilis Milichas iš Sterling Heights, Mich., išvyko į Bishop, Calif.

— M. K. Čiurlionio minėjimas.

M. K. Čiurlionio minėjimo programoje, gruodžio 7 d. 3:30 val. popiet liet. tautiniuose namuose, dail. A. Kurauskas supažindins su M. K. Čiurlioniu dailininku, Birutė Smetonienė paryskūs M. K. Čiurlionio muzikinę kūrybą ir paskambins jo kūriniams. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. (Pr.)

ISSILAISVINIMO KOVOS
K N Y G A

SUKILIMAS

Geriausia dovana Kalėdoms lietuviui — lietuviui ypač jaunimui.

Dar gaunama: pas spaudos platinintojus ir betarpiškai iš autoriaus:

KAZYS ŠKIRPA

2043 — 26th Street, SE.

Washington, D. C. 20020

Kaina: 15 dol. J. A. Valstybės, Kanadoje ir Australijoje.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Parduodami

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Parduodami

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5. MŪRINIS - MEDINIS. \$1.100 i mėn. Prašo \$50,000, Marquette Parke.

10 BUTŲ MŪRINIS. Nauji irengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance. Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

LEMONTE savininkas parduoda 2 namus. 12 m. senumo, viso 20 butų. \$46,000 pajamų. Gera vieta ir geras investavimas. \$285,000. Tel. 964-1132.

PARDUODAMAS MEDINIS PAJAMŲ NAMAS

2 butai po 2 miegamuosius ir greta esantis sklypas netoli 47-to ir California Ave. 2 mašinų garažas. Kaina \$24,750. Tvirtas anglis, skambinant savininkui. Tel. 847-1541.

— Naujai atidaryta kūdikiams ir vaikams rūbų krautuvė — STASE'S FASHIONS for children, sav. Stasė Bacevičienė, 6237 S. Kedzie Ave., tel. 436-4184. Atidara kasdien nuo 9:30 iki 5:30, pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9:30 ryto iki 9:00 val. vak.

(Pr.)

— Elektros įvedimai, pataisymai. Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose. Dirbu greit, garantuoti ir sažiningai.

Klaudijus Pumputis,

4358 So. Washtenaw Ave. Tel. 927-3559.

— Naujienas galima užsisakyti telefonu, skambinant administracijai darbo valandomis. Taip pat kviečiama skambinti arba rašyti prašant siųsti susipažinimui. Platinimo vajuos proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pageidavimus ir galimų skaitytojų adresus.

(Pr.)

TERRA

Brangenybės, Laisvė, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8439 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

DEMESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$64 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas.

Kreiptis: A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2645 WEST 69th STREET

Telef.: REPUBLIC 7-1941

give...

so more will live

HEART FUND